

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Parochorum, Sive Institutiones & Praxes Tum Vitæ, tum Officii Pastoralis

Musart, Charles

Monachii, 1654

IV. In Templo, Altaribus, & totius sacræ supellectilis nitore, atq[ue] ornatu,
maximus decor adhibendus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41616

Nunc ad ministeria sacra attendamus. Obeunda tibi illa sunt: animum recollige, quæ agenda erunt, reuerener, exactè, & ritè pertracta: Quæ voce promenda, distinctè, & cum pietatis sensu pronuntientur, præsertim in Sacrificio, & administratione Sacramentorum: id postulat rerum ipsarum dignitas, & ædificatio præsentium, qui offenduntur alioqui, si irreligiousè vident peragi Sacra à Sacerdotibus, neq; credunt res sacras esse, quæ indignè à ministris tractantur. Cauendum tamen, ne nimiâ religione quid in hoc genere pecces: vt si affectes modulatam, aut nimium compositam pronuntiationem, si gestiunculis quasi Comicum agas, si longâ cunctatione, fastidium, & nauseam aliis crees: moderatio enim etiam in Sacris adhibenda.

NVM: IV.

Decor, & decorum in templo.

Porro

Porrò ædem sacram subeamus: hic enim locus præcipuè religioni, & cultui Diuino sacer est; Deus non tantùm intentos habet oculos, & aures in locum istum: sed Christus ipse in Eucharistiâ præsens est, assistuntq; è cœlesti curiâ Angelicæ mentes supremo suo, tuòq; Principi: quare tibi sacrorum ministro incumbit: vt templo, quam basilicam, id est, regiam Græci vocant, accurentur, quæ ad ipsius dignitatem, splendorémque spectant: quo in genere multa tibi præscribuntur: vt templi sarta tecta feruentur, parietes, & pauimentum ab araneorum telis, & sordibus expurgentur, & si fieri potest, niteant: altaria integra sint, & decenter ornata. religiosè, quâ decet reuerentiâ Venerabile Sacramentum, & Sacram Chrisma, Aqua baptismalis, Oleúmque infirmorum suis locis asseruentur; sacra supellex, vasa, præsertim quæ altari, & sacrificio consecrantur, si

non

non splendeat, saltē mūda sint; vestes deniq; Sacerdotales purę, neque obsolete.

In templis nostris aurum, argentum, gemmę, tapetia pretiosa, & eximie artis; ornamenta verò æquę pretio atq; arte exquisita; Attalicę deniq; opes decerent sanē magis, quàm in aulis Principum, Regum, Cęsarum: sed à te Neo-parocho summa non exigo: istud velim; vt curare saltem decorem illum velis, quem in Nepotiano laudat Hieronymus: Erat, ait, sollicitus, si niterent altaria, si parietes absq; fuligine, si pauimenta tersa, si sacrarium mundum, si vasa luculenta, & in omnes cæremonias pia sollicitudo disposita. Possumus & de illo dicere, qui basilicam Ecclesię, & Martyrii conciliabula diuersis floribus, & arborum comis, vitiũmq; pampinis adumbrãrit: vt quidquid placeret in Ecclesiã tam dispositione, quàm visu, Presbyteri studium, & laborem testaretur: ita ille.

Verũm

Verùm lacrymas hìc mihi erum-
pere sentio, siue doloris, & pudoris,
propter prophanatam rerum sacrarum
tractationem; siue iustæ indignatio-
nis (habet enim etiã ira suas lacry-
mas, cùm se vlcisci non potest) ob
nonnullorum propè, etiã mihi ocu-
lato testi perspectam, in rerum Diui-
narum violatione impietatem. Ali-
cubi, ruri præsertim, tecta perpluunt,
parietes non modò aranearum telis
obtenduntur, sed squalent, & prope-
modum imbre pluuiò suffodiuntur,
denudantur altaria, aut vix vili linteo
obteguntur; pauimenta luto opplen-
tur, Sacerdotum vestes aut fædè de-
tritæ visuntur, aut lacerae; corporalia,
purificatoria, patenæ, calices, quæ
Christi Corpus & Sanguinem vel
continent, vel contingunt, inexpian-
do scelere, non sordescunt modò, sed
nonnunquam sordent. Pudet dicere,
& narrare horreo: interim domus Pa-
storis, non tuguria, & nonnullorum
oppi-

Oppidanorum etiam viles casæ, cum
 nundinæ, aut conuiuialia festa aguntur,
 nitent, mensæ splendent, supellex re-
 nidet, Dominus pagi, aut arcis bibit
 argento, si non auro, & gemmeis con-
 chis; certè è splendido vitro, aut chry-
 stallino cyatho, adhibentur strophiola
 ad nares, & manus detergendas; in-
 mensis mappæ, & mantilia maioris
 operæ atque sumptûs, quàm quæ ser-
 uiunt templo, & altaribus: fleret Da-
 uid rex, si viueret, atq; ista spectaret,
 qui olim, quando de templo veteris
 legis, sacrificiis, ac ritibus ædificando
 cum Nathan agebat: *Videsne, inquit,
 quòd ego habitem in domo cedrinâ, & ar-
 ca Domini posita sit in medio pellium?* Iam
 quid si Aggæus Propheta nostra spe-
 ctaret: nonne æquiùs, quàm in Iudæos
 excandesceret? *Nunquid tempus vobis
 est, ut habitetis in domibus laqueatis, &
 domus ista deserta? Domus mea deserta,
 & vos festinatis unusquisq; in domũ suã:
 propter hoc prohibiti sunt vobis cæli: ut da-*

vent rorem, & terra germen suum. O do-
 lor ! nam nostrum hîc vlcus impacto
 vngue tangitur : qui studiosius inda-
 gant causas calamitatum, quas hære-
 ses, & per illas bella funestissima iam
 tot annis in Europam inuexere : ob-
 seruant malorum initia à templorum,
 rerumq; sacrarum incuriâ, & sacrile-
 go neglectu cœpisse, easq; poenas, qua
 secutæ sunt, diuinitus inmissas fuisse,
 ob prophanatam templorum, altari-
 umq; religionem : quæ res animos in-
 cessit, atq; impulit eorum, qui cum
 hæreseon impietatem profligare la-
 borarent, pulsamq; pressamq; religio-
 nem reuocare vellent, eò studia sua
 verterunt, vt suis redderetur templis,
 rebusq; sacris honos, ornatus, decor.
 Huc & tu, mi Neo-paroche, studium
 conuertes, Salomonis, Dauidis, Con-
 stantini, aliorumque, quibus ea cura
 cordi fuit, exemplo : vt, cum oras,
 ex corde proferre possis illud Regii
 Psalmistæ, *Domine, dilexi decorem do-*
minis

